

Mateřská škola
Kunžak

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

motivační název:

Svět kolem nás

Identifikační údaje o škole.....	4
Název ŠVP.....	4
Údaje o škole.....	4
Zřizovatel.....	4
Platnost dokumentu.....	5
Obecná charakteristika školy.....	6
Velikost školy.....	6
Lokalita školy.....	6
Charakter a specifika budovy.....	6
Podmínky vzdělávání.....	9
Věcné podmínky.....	9
Životospráva.....	9
Psychosociální podmínky.....	11
Organizace chodu.....	11
Řízení mateřské školy.....	13
Personální a pedagogické zajištění.....	13
Spoluúčast rodičů.....	14
Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	15
Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	16
Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	17
Organizace vzdělávání.....	19
Charakteristika vzdělávacího programu.....	21
Zaměření školy.....	21
Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu.....	22
Metody a formy vzdělávání.....	23
Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných.....	24
Vzdělávací obsah.....	27
Integrované bloky.....	27
Příroda.....	27
Člověk.....	29
Místo, kde žiju.....	40

Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	47
Dílčí projekty a programy	49
System evaluace	50

Identifikační údaje o škole

Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Svět kolem nás

Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola Kunžak

SÍDLO ŠKOLY: Sportovní 455, Kunžak, 37862

KONTAKTY:

e-mail: ms-kunzak@sezam.cz

web: www.mskunzak.cz

tel: 384399181

mob: 775310170

REDIZO: 600059847

IČO: 70659222

IZO: 107532395

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Veronika Dobešová

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Veronika Dobešová

Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: OBEC KUNŽAK

ADRESA ZŘIZOVATELE:

Obec Kunžak,

náměstí Komenského 74,

PSČ: 378 62

Kunžak

KONTAKTY:

e-mail:obec@kunzak.cz

web: www.kunzak.cz

tel: 384 399 190

Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: 1.9.2020 - 31.8.2023

VERZE ŠVP: 1

ČÍSLO JEDNACÍ: PD 15/20

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 24. 6. 2020

DATUM PROJEDNÁNÍ SE ZŘIZOVATELEM: 22. 6. 2020

.....
ředitel školy
Veronika Dobešová

.....
Razítko školy

Obecná charakteristika školy

Velikost školy

Kapacita školy: 75 dětí

Počet tříd: 3

Počet pracovníků: 10

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

Lokalita školy

Lokalita školy:

Mateřská škola Kunžak se nachází v obci Kunžak, v jeho klidné, okrajové části. Mateřská škola je situovaná v přírodním prostředí. V areálu je velká zahrada, kterou děti využívají během celého roku. Venkovní prostory mateřské školy nabízí široké využití. Přední část tvoří nádvoří mateřské školy, které využíváme jako dopravní hřiště. Zahrada mateřské školy je pomyslně rozdělená na horní část s herními a didaktickými prvky a ve spodní části je koncipovaná zahrada, která bude v budoucnu přeměněna na přírodní zahradu převážně naučného charakteru.

Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Mateřská škola Kunžak je pavilonového typu. Pavilony jsou jednopodlažní navzájem propojené spojovacími chodbami. V každém pavilonu je jedna třída s třemi prostornými místnostmi, uspořádání všech tříd je takové, aby vyhovovalo nejrůznějším aktivitám dětí. Součástí každé třídy je herna se stolečky, která slouží i jako jídelna. Dále herna s námětovými koutky, další místností je herna sloužící také jako tělocvična a ložnice. Ke všem pavilonům je bezbariérový přístup.

Dopravní dostupnost školy:

Obec Kunžak spolu s místními částmi Kaproun, Mosty, Suchdol, Terezín, Valtínov, Zvůle, leží uprostřed křižovavtky cest na Jindřichův Hradec, Dačice, Telč.

Dopravní dostupnost je velmi dobrá. Do Kunžaku jezdí pravidelné linky MHD.

Informace z historie školy:

Mateřská škola Kunžak je škola s dlouhodobou historií. První paměti budovy spadají až k roku 1939-40, kdy Ústřední matice školská založila s městským zastupitelstvem mateřskou školu a opatrovnu. V roce 1944 zřídila Okresní péče o mládež žňový útulek pro děti zaměstnaných rodičů. Po osvobození 24. června 1946 byla při Obecné škole zřízena mateřská škola, se kterou byl spojen i zemědělský

útulek pro děti mladší tří let. V roce 1948 dochází k osamostatnění MŠ a první ředitelkou se stala učitelka Božena Klečacká.

V roce 1952 byla provedena adaptace domu č. 170 a MŠ se přestěhovala z Obecné školy v roce 1953 do této budovy. Ve školním roce 1952-53 byl zaveden celodenní provoz a stravování dětí. Za dva roky byla otevřena druhá třída MŠ.

V roce 1963 došlo k přístavbě MŠ a v lednu 1966 byla dokončena, 1974 byla otevřena jeslová třída. Prostory MŠ přestaly vyhovovat kapacitou i architektonicky, a tak v letech 1978-1984 vznikala nová MŠ.

Provoz byl zahájen 3. září 1984 ve všech čtyřech pavilonech.

V letech 1985 – 1989 mělo MŠ ve správě JZD Kunžak.

Od roku 1990 je zřizovatelem MŠ Obecní úřad Kunžak, ředitelkou je Hana Spurná.

Od roku 1990 se postupně vybavuje školní zahrada a dopravní hřiště, vyměnily se interiéry tříd. Vybavení tříd je přizpůsobeno potřebám dětí, hračky jsou přístupné a viditelně uložené. V roce 2003 se stala MŠ Kunžak samostatným právním subjektem, příspěvkovou organizací.

Mateřská škola prostřednictvím zřizovatele realizovala několik grantů financovaných z EU/Norska, Jihočeským krajem a zřizovatelem. Byla zhotovena plynofikace kotelny, vybudovány průlezky na zahradě s bezpečnostními dopadovými plochami, bezbariérový přístup do MŠ, rekonstrukce sociálních zařízení, výměna lina, výměna oken ve všech budovách.

V roce 2010 pokračuje zřizovatel v modernizování zařízení, mateřská škola je vybavena novými kvalitními dětskými lehátky s molitanovými matracemi v rámci projektu „Zdravý spánek.“

V roce 2014 je uskutečněna výměna střechy a zateplení stropů nad hospodářským pavilónem, v roce 2015 je zhotovena rekonstrukce střechy a zateplení stropů nad pravou částí budov (pavilóny B, D) a spojovací chodbou. V roce 2017 je schválena rekonstrukce vodovodního řádu v celé MŠ a poslední etapa zateplení stropu a rekonstrukce střechy nad pavilónem A.

Od září 2018 je ředitelkou mateřské školy Veronika Dobešová.

V roce 2020 získala mateřská škola ve spolupráci se zřizovatelem grant z fondu Životního prostředí na realizaci přírodní zahrady.

Je plánovaná celková rekonstrukce školní kuchyně a všech přilehlých prostor.

Tradicí je několikaletá spolupráce se ZŠ, s okolními MŠ (MŠ Střížovice, MŠ Hospříz) a se speciálními pedagogickými centry, s lékaři, s logopedem, s psychologem. Spolupracujeme s okolními dobrovolnými spolkami, např. s SDH Kunžak, se Svazem Žen, Svazem tělesně postižených občanů.

Spolupráce se zřizovatelem je velmi dobrá, založena na ochotě a vstřícnosti.

Podmínky vzdělávání

Věcné podmínky

Prostory mateřské školy jsou dostatečně velké, uspořádání všech tříd je takové, aby vyhovovalo nejrůznějším aktivitám dětí při skupinových i individuálních činnostech. Součástí každé třídy je herna se stolečky, která je využívána i ke stravování. Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení, i vybavení pro odpočinek dětí, jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné. Vybavení mateřské školy je postupně modernizováno. Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku. Hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky nebo alespoň jejich podstatná část je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení. Ve všech třídách jsou uplatňována stejná pravidla pro ukládání hraček. Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly přístupné dětem i jejich rodičům. Na budovu mateřské školy navazuje rozlehlá zahrada. Všechny vnitřní i venkovní prostory splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů. Úklid je zajištěn provozními zaměstnanci. Děti jsou vedeni, k šetrnému a ohleduplnému zacházení s vybavením a zařízením, pedagogičtí i provozní zaměstnanci jim jdou příkladem.

Úprava podmínek a harmonogram ke zlepšování

pozn.: Úprava a harmonogram zlepšování podmínek pro vzdělávání platí u všech podmínek po dobu platnosti dokumentu ŠVP, tj. do 31.8.2023

Úprava podmínek a harmonogram zlepšování je také zpracován v Koncepti rozvoje mateřské školy.

- využít grantových výzev k modernizaci mateřské školy
- koupit do každé třídy notebook, pro zkvalitnění práce učitelek
- začít s tříděním odpadu v každé třídě
- vyměnit osvětlení ve třídě u Modrásků
- postupná výměna lůžkovin ve všech třídách
- výměna harmonikových dveří ve všech třídách
- postupná výměna interiérových dveří ve všech třídách
- opravit špatný povrch celé plochy na nádvoří mateřské školy
- zajistit celkovou rekonstrukci hlavní kuchyně

Životospráva

Mateřská škola má vlastní školní kuchyni, kde se denně připravují čerstvá jídla pro přítomné děti. Stravování je plně v souladu s platnou legislativou, je zajištěno kvalifikovaným personálem a podléhá pravidelným kontrolám v oblasti hygieny a skladby jídelníčků. Všechny potraviny odebíráme od

prověřených dodavatelů, kteří nám garantují jejich čerstvost a kvalitu. Upřednostňujeme regionální dodavatele a malé místní firmy. Jídelníček je sestavován pestrý, aby byl v souladu s platnými normami a zároveň odpovídal zásadám zdravého stravování. Děti jsou vedeny ke zdravému životnímu stylu. Mezi jednotlivými jídly jsou dodržovány tříhodinové intervaly. Po celou provozní dobu mají děti k dispozici dostatek tekutin (čaj, vodu ochucenou citrusy a bylinkami), na zahradě jsou k dispozici pitné fontány. Každodenně zařazujeme čerstvé ovoce a zeleninu ve formě vitamínové mísy, děti mohou podle potřeby a chuti konzumovat ovoce a zeleninu v pestré skladbě. Čerstvá zelenina bývá často součástí svačin a ve formě salátů i obědů. Mléko a mléčné výrobky zařazujeme téměř denně, při jejich nabídce plně respektujeme přání a volbu dítěte k jejich konzumaci. Pokrmy z luštěnin se objevují v jídelníčku každý týden. Pečivo podáváme v pesté skladbě, žitný, celozrnný, slezský, podmáslový chléb. Bílé pečivo (rohlíky a housky) doplňujeme tmavým pečivem. Jednou za dva týdny mají děti k svačině domácí pečený moučník. Snažíme se o zařazování bezmasých jídel. Stravování dětí věnujeme velkou pozornost. Děti vedeme k samostatnosti při stolování, k odpovídajícím společenským návykům a ke konzumaci zdravých potravin. Do jídla děti nenutíme, snažíme se je motivovat, aby alespoň ochutnali. Každá třída má možnost jednou do roka sestavit jídelníček na přání, kde děti prakticky prokazují výstupy z oblasti zdravého stravování. Témata, týkající se zdravého životního stylu, zařazují učitelky pravidelně do vzdělávacích programů tříd a věnují se této oblasti při pedagogické činnosti s dětmi. Pobyt venku je každodenní pravidelnou součástí denního programu dětí. Rozhodující vliv na pobyt venku má počasí. Při optimálním počasí trvá pobyt venku dvě hodiny dopoledne, odpoledne se řídí délkou pobytu dítěte (vyhl.410/2005 Sb.) a klimatickými podmínkami. Děti nechodí ven za nepříznivého počasí, silného větru, deště, hustého sněžení a v mrazu nižším než -7 stupňů C. Místo pobytu venku využívají děti sportovní halu v blízkosti MŠ. V dostatečné míře je využíván pobyt na školní zahradě, pravidelně jsou zařazovány vycházky mimo areál mateřské školy. Při vycházkách učitelky volí trasy mimo hlavní komunikace a snaží se na bezpečném místě dětem zajistit dostatek spontánního pohybu. Důvodem zkráceného pobytu venku jsou pouze nepříznivé klimatické podmínky, nikoliv délka či trvání řízených činností ve třídě. S ohledem na upravenou školní zahradu je doporučeno ji využívat pro vzdělávací aktivity environmentálního charakteru, pracovní činnosti, popřípadě hudební či výtvarné. Pravidelnou součástí denního režimu v naší mateřské škole je odpočinek po obědě. Respektujeme odlišnou potřebu spánku jednotlivých dětí, a proto máme tzv. alternativní odpočinek. Všechny děti se po obědě převléknou, lehnou si do své postele. Poslechnou si pohádku na CD, případně na DVD, vždy následuje pohádka čtená. U dětí se těší velké oblibě předčítání seniorů a dětí ze ZŠ, kteří k nám do MŠ dochází a před spaním dětem čtou pohádku. Po této relaxační části se děti mohou rozhodnout, zda budou odpočívat, nebo si půjdou vybrat klidnou, tichou činnost ke stolečkům. Děti, které neodpočívají musí respektovat spící. U předškolních dětí může být doba odpočinku postupně zcela nahrazena jinými činnostmi (výtvarné, keramické činnosti).

Úprava podmínek a harmonogram ke zlepšování

- rozšiřovat dětem poznatky o zdravém způsobu života, o zdraví, o prevenci nemocí
- dle možností v jarním a letním období přesouvat dopolední i odpolední svačiny do venkovního prostředí (terasy u pavilonů, nádvoří MŠ)
- využívat maximálně pobytu na čerstvém vzduchu
- celoročně pravidelně a smysluplně větrat vnitřní prostory tříd
- každoročně zařadit alespoň dvě nové svačinky a hlavní jídla, udržet pestrost ve stravování
- spolupracovat při zařazování nových receptur s dětmi i paní učitelkami

Psychosociální podmínky

Na splnění těchto podmínek klademe v mateřské škole velký důraz a systematicky se jim věnujeme. Snažíme se o pohodové klima bez stresů, ve vztazích mezi dospělými a dětmi upřednostňujeme projev vzájemné důvěry, tolerance, ohleduplnosti, zdvořilosti. V rámci adaptačního procesu mají děti dostatek času pro seznámení se s prostředím a denním řádem ve své třídě. Viz. Adaptační plán MŠ Kunžak. Naše mateřská škola vychází vstříc potřebám dětí následujícími kroky: Maslowova hierarchie lidských potřeb. Dbáme na fyziologické potřeby: kvalitní stravování s celodenním pitným režimem, dostatek prostoru pro volný pohyb, odpočinek podle svých individuálních potřeb, respektujeme potřebu soukromí a samostatnosti, zajišťujeme optimální tepelný režim, dbáme na zdravé prostředí a prevenci (větrání, čistota pořádek). Snažíme se vytvářet prostředí, kde se dítě cítí bezpečně, jistě, kde pociťuje přijetí, lásku, spolupatříčnost. Dostává se mu uznání a úcty a má dostatek prostoru pro svou potřebu seberealizace. Učitelky věnují velkou pozornost vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy prosociálním způsobem ovlivňují. Snaží se o prevenci šikany mezi dětmi. Denní řád je pravidelný, děti znají průběh dne a vědí co po čem následuje. Dbáme na důsledné dodržování pravidel vzájemného chování ve skupině dětí, na tvorbě pravidel se děti aktivně podílejí. Je respektována osobní svoboda a volnost dětí. Všechny děti mají stejná práva, možnosti a povinnosti. Jakékoliv projevy nerovnosti a podněcování jsou nepřijatelné. Snažíme se minimalizovat nutné organizační změny (spojování dětí). Učitelky jsou s dětmi stále na třídách, svou přítomností zajišťují dětem pocit jistoty a bezpečí. Děti mají třídní učitelky, které je provází po celou dobu docházky do mateřské školy.

Úprava podmínek a harmonogram ke zlepšování

- vytvářet pravidla soužití ve třídě společně s dětmi a viditelně je vyvěsit
- zařazovat více kooperativních a prosociálních her
- seznamovat nové zaměstnance s filosofií mateřské školy
- maximálně využití překryvů učitelek
- pečlivou a promyšlenou organizací předcházet stresu a spěchu

Organizace chodu

Denní řád je přizpůsobován dětem, jejich věku a specifickým potřebám. Rodiče mohou po dohodě s učitelkami dovést a vyzvednout dítě do MŠ podle svých potřeb a možností. Je však doporučeno přivádět děti okolo osmé hodiny ranní, aby mělo možnost dostatečně dlouhého zapojení do spontánních her. Pravidelný denní rytmus je pro dítě zdánlivě nenápadným, ale silným zdrojem pocitu bezpečí. Protože, když se věci opakují, jsou předvídatelné, čitelné. A tím dávají pocit bezpečí.

Denní řád každé třídy je rozdělen na bloky.

Organizace chodu

- 6:30h-7:30h scházení dětí v jedné ze tříd, provoz pro ranní ptáčata

Doplední blok

- 7:30h - 8.45h ranní hry
- 8:45h - 9:00h dopolední svačina
- 9:00h-11:45h skupinová a frontální práce s dětmi, pohybové aktivity, pobyt venku
- 11:45h-12:15h oběd, příprava na odpolední odpočinek

Odpolední blok

- 12:15h-14:15h odpolední odpočinek
- 14:15h-14:30h odpolední svačina (podle potřeb dítěte)
- 14:30h-15:30h spontánní a skupinové hry dětí
- 15.30h-16:30h rozcházení dětí z jedné ze tříd, provoz pro vytrvalce z celé MŠ

Každý rok jsou bloky v jedné ze tříd posunuty vždy o 15 min dříve, tzn. svačina je podávána 8:30h a oběd 11:30h, je to z důvodů zařazování dvouletých dětí. Respektujeme jejich fyziologické a individuální potřeby.

Režim dne každé třídy je podrobně rozpracován v Organizačním řádu Mateřské školy Kunžak a na začátku školního roku podle potřeby aktualizován.

Úprava podmínek a harmonogram zlepšování

- vytvářet čtenářské (relaxační) koutky pro děti
- zajistit individuální práci s dětmi, dbát na individuální potřeby dětí
- do budoucna naplňovat třídy s menším věkovým rozdílem, což znamená vznik mladší a starší heterogenní třídy, starší věková skupina by tím měla lepší možnosti pro předškolní přípravu

Řízení mateřské školy

Řízení a vedení mateřské školy vychází z platných zákonů a předpisů. Hlavní zásady jsou popsány v provozním řádu mateřské školy. Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny. V mateřské škole funguje vnější zavedený informační systém v podobě webových stránek, třídních nástěnek, který je směřován na informovanost rodičů a veřejnosti. Vnitřní informační systém zajišťuje ředitelka ve spolupráci se zástupkyní ředitelky, v podobě pravidelných pedagogických a provozních porad, informačních e-mailů. Ředitelka podporuje a motivuje spoluúčast všech zaměstnanců, vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, respektuje jejich názor. Vyhodnocuje práci všech zaměstnanců a snaží se je pozitivně motivovat k další práci, spolupráci. Vedení mateřské školy aktivně spolupracuje se zřizovatelem, Základní školou SNW Wintona, okolními mateřskými školkami, místními spolky SDH Kunžak a Svazem žen. Dále dle potřeby spolupracuje s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních a vzdělávacích potřeb. Snažíme se o profesionální způsob chování, jednání a pracovní přístup u všech zaměstnanců mateřské školy směrem k dětem, k rodičům, k veřejnosti, ke zřizovateli a kontrolním orgánům. Školní vzdělávací program je vypracován ve spolupráci všech pedagogů. Kontrolní a evaluační činnost zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné.

Úprava podmínek a harmonogram zlepšování

- plánovat společné aktivity s pedagogy i nepedagogy, např. jeden společný seminář v mateřské škole, společně strávené odpoledne při tvorbě keramiky
- dbát na otevřené, vstřícné klima v mateřské škole
- podporovat (motivovat) pedagogické i nepedagogické pracovníky v jejich práci
- plánovat společné aktivity s ostatními organizacemi

Personální a pedagogické zajištění

Všichni pracovníci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogové, mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Ti, kterým odbornost chybí si ji průběžně doplňují. Pedagogický sbor, resp. pedagogický tým, funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Pedagogičtí pracovníci se aktivně průběžně sebevzdělávají, zúčastňují se akreditovaných odborných seminářů, webinářů, sebevzdělávají se studiem odborné literatury. Ředitelka podporuje profesionalizaci týmu, sleduje udržení a růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně své osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání. Služby učitelů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti. Pedagogické překryvání je zajištěno ve všech třídách podle možností a podmínek školy. Zaměstnanci jednájí, chovají se a pracují profesionálním způsobem v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí. Specializované služby ke kterým předškolní pedagog není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány odborníky, např. speciálními pedagogy, lékaři, školními či poradenskými psychology.

Úprava podmínek a harmonogram zlepšování

- dbát na vzdělávací nabídku webinářů a seminářů pro všechny pracovníky
- podporovat pracovníky v jejich dalším vzdělávání
- vytvořit a vést si plán další vzdělávání pedagogických pracovníků
- sdílet zkušenosti a znalosti ze seminářů mezi kolegy. např. společně na pedagogických radách
- zavést sdílené hospitace, mít možnost nahlédnout na práci kolegyň

Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči se snažíme budovat vztah oboustranné důvěry, otevřenosti, vstřícnosti, porozumění a respektu. Vždy jsme ochotni spolupracovat. Sledujeme konkrétní potřeby každého dítěte. Snažíme se o budování vztahu mezi rodinou a školou, který je postaven na vzájemném porozumění a ochotě si vyhovět. Rodiče mají otevřené možnosti podílet se na dění v mateřské škole. Jsme mateřská škola, která nese značku Rodiče vítáni. S pravidly této značky jsou všichni zaměstnanci i rodiče seznámeni a plníme je. Učitelé pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jejich pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání. Zaměstnanci chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejich svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad. Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a snaží se být jejím kvalitním doplňkem. Nabízí rodičům pomocnou ruku v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Úprava podmínek a harmonogram zlepšování

- zvat do mateřské školy odborníky a organizovat besedy pro rodiče na téma výchovy a vzdělávání
- zavést konzultace s rodiči, nabízet poradenskou činnost
- zapojovat rodiče do výchovně-vzdělávacího procesu
- nabízet rodičům odbornou literaturu k zapůjčení, přehled literatury bude rodičům přístupný na webových stránkách mateřské školy
- nabízet rodičům konzultační a poradenskou činnost 2x ročně, nebo dle potřeby
- organizovat společné aktivity s rodiči na úrovni tříd
- zjišťovat představy rodičů o chodu mateřské školy formou dotazníku

Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Snahou pedagogů je – stejně jako ve vzdělávání dětí, které speciální vzdělávací potřeby nemají – vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami učitel zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření.

Podpůrná opatření **prvního stupně** stanovuje mateřská škola.

Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech dětí dané mateřské školy. Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování Plán pedagogické podpory **PLPP** a pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu **IVP**. PLPP zpracovává škola samostatně, IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání;
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí,
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy;
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření

Úprava podmínek a harmonogram zlepšování

- rozvíjet spolupráci s odborníky s SVP, PPP, Odborem sociálních věcí, dětskými lékaři
- rozvíjet spolupráci, otevřeně rodiče informovat o průběhu a výsledcích vzdělávání

- zajišťovat personální i materiální podporu dětem s podpůrným opatřením
- podporovat pedagogy v jejich dalším vzdělávání pro zkvalitnění výchovně- vzdělávací činnosti pro potřeby podpůrného opatření

Podmínky vzdělávání dětí nadaných

V předškolním věku dítě prochází obdobím nerovnoměrného a skokového vývoje, mnohdy je těžké odlišit při identifikaci nadání dítěte od akcelerovaného vývoje v určité oblasti. Dítě, které vykazuje známky nadání, musí být dále podporováno.

Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Materiální podmínky: využívat metodiky pro rozvoj řečových dovedností, jednotlivých výchov, matematiky, přírodovědy pro děti s mimořádným nadáním, kvalitní podnětový materiál, výukové SW, (Edice Chytré dítě), knihy s hádankami a rébusy, logickými hříčkami pro děti, logické hry od šachů po moderní deskové hry, dostatek podnětů a pomůcek pro rozvoj jednotlivých vzdělávacích oblastí.

Životospráva: nabízet těmto dětem místo odpočinku rozvíjející činnosti, pokud se jim nepodaří usnout

Psychosociální podmínky: vytvářet bezpečné, chápající, přijímající, láskyplné prostředí, snažit se děti neustále motivovat

Organizace vzdělávání: vzdělávání má převážně činnostní charakter, vytváření příležitostí objevování a vyzkoušení toho, pro co má předpoklady

Personální zajištění: dostatečné vzdělávání učitelů, schopnost pedagogů poznat jednotlivé děti a individuálně je rozvíjet, snažit se o kvalitní dialog mezi učitelem a dítětem, spolupracovat s rodiči a odborníky, vytvářet povědomí o zdrojích a institucích, na které se rodiče mohou obracet, případně spolupracovat se ZUŠ, podporovat rozvoj dětí při nacvičování vystoupení pro veřejnost.

Úprava podmínek a harmonogram zlepšování

- zajistit odborné školení pro pedagogické pracovníky v této oblasti
- zakoupit odbornou literaturu, výukové a didaktické materiály
- rozvíjet spolupráci a komunikovat s rodiči nadaného dítěte

Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Při zařazování dětí mladších tří let do mateřské školy je nutné navázat úzkou spoluprací s rodinou již v okamžiku přijetí dítěte. Rodiče mají velkou podporu formou adaptačního režimu, který je jim nabídnut.

Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. Učitel zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Pro zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let jsou ve škole zajištěna opatření týkající se zajištění bezpečnostních, hygienických, prostorových i materiálních podmínek, včetně přizpůsobení organizace vzdělávání.

Věcné podmínky: Prostředí poskytuje dostatečný prostor pro volný pohyb i hru dětí a zároveň bezpečí a klid pro odpočinek v průběhu celého dne, jak je uvedeno v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání.

Hygienické podmínky: Stávající hygienické předpisy pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let jsou již zohledněny (viz vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, ve znění pozdějších předpisů).

Životospráva: V oblasti životosprávy je denní režim upraven dle potřeb dětí (zejména v souvislosti s individuální potřebou aktivity, odpočinku nebo spánku jednotlivých dětí).

Personální podmínky: Je optimálně využita maximální možná výše úvazků pedagogických pracovníků. Rozpis přímé pedagogické činnosti pedagogů je stanoven tak, aby bylo možné co největší souběžné působení pedagogů v rámci třídy mateřské školy v organizačně náročnějších částech dne.

Organizace vzdělávání: Z hlediska organizačního zajištění chodu umožňujeme dětem zejména individuálně přizpůsobený adaptační režim, dostatek času na veškeré aktivity včetně převlékání a stravování. Do třídy se nezařazují (dle možnosti) děti starší čtyř let.

Stravování: Školní stravování se řídí stanovenými výživovými normami a rozpětím finančních limitů na nákup potravin (vyhláška č. 107/2005 Sb., o školním stravování). Děti mladší 3 let jsou zařazovány do skupiny strážníků (3–6 let) uvedené v Příloze č. 1, vyhlášky o školním stravování.

Bezpečnostní podmínky: Se zajištěním bezpečnosti úzce souvisí již výše zmíněné podmínky, jejichž optimální nastavení může eliminovat případná bezpečnostní rizika. Při pobytu dětí v prostředí náročném na bezpečnost určí ředitel mateřské školy k zajištění bezpečnosti dětí dalšího pedagogického pracovníka, ve výjimečných případech jinou zletilou osobu, která je způsobilá

k právním úkonům a která je v pracovněprávním vztahu k právnické osobě, která vykonává činnost mateřské školy. Děti dvouleté se zpravidla činností určených všem dětem školy neúčastní. Je to z důvodu horšího vnímání změn u těchto dětí. Děti ve věku od 2 do 3 let jsou skupinou osob se zvýšeným požárním rizikem.

Úprava podmínek a harmonogram zlepšování

- na základě analýzy potřeb a možností vybavit třídy dalšími pomůckami a hračkami pro děti raného věku
- zajistit další vzdělávání všech pedagogických pracovníků v oblasti specifik práce s dvouletými dětmi
- spolupracovat, komunikovat s rodiči dítěte
- všem dětem, zvláště těm menším umožnit adaptační režim
- snažit se vytvořit dle podmínek třídu věkově mladších dětí

Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Děti jsou rozděleny do tříd spolu se sourozencem, dvě třídy jsou věkově smíšené od 3 do 6 let. Jedna třída je pro děti od dvou do tří let věku dítěte, s uzpůsobeným režimem.

Spojování tříd: od 6:30hod do 7:30 hod, odpoledne od 15:30 hod. do 16:30hod.

Každá třída má svůj denní organizační řád (režim dne), který je natolik flexibilní, že umožňuje reagovat na aktuální změny v potřebách dětí – poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený.

V rámci jednotlivých tříd jsou připravovány třídní vzdělávací programy tak, aby odpovídaly věku, možnostem, zájmům a potřebám dětí konkrétní třídy a svou formou způsobu práce pedagoga.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru. Děti mají možnost výběru třídy, ve které si chtějí hrát, mohou využít nejen svou kmenovou třídu.

Mají možnost účastnit se společných aktivit individuálně, skupinově, frontálně. V malých, středně velkých i velkých skupinách, ale i na základě svého rozhodnutí mají možnost se nabízené činnosti neúčastnit. Je respektováno soukromí dětí.

Do jedné třídy může být zařazeno až 24 dětí.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Při zápisu dětí do MŠ je zohledňováno přání rodičů dětí, do které třídy chtějí své dítě umístit. V průběhu roku jsou děti přijímány podle volného místa ve třídách.

Pokud to jde, snažíme se i o vyvážený počet chlapců a děvčat ve třídě. Sourozence zařazujeme do společné třídy.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

V každé třídě je zajištěno působení dvo pedagogických pracovníků.

Překrývání je zajištěno dvě a půl hodiny. Viz. denní řád (činnosti dopoledního bloku)

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Vycházejí ze Zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (školský zákon). Jsou zveřejňována na webových stránkách školy, jsou vyvěšeny na úřední desce Obecního úřadu Kunžak a jsou rodičům předávána při zápisu do MŠ.

Odpovědnou osobou je Veronika Dobešová, ředitelka MŠ.

Přijímání dětí do MŠ se řídí platnou legislativou a směrnicí ředitelky školy, která nastavuje kritéria pro přijímání dětí. Kritéria jsou zveřejněna na školním webu. Dvě třídy jsou smíšené, děti od dvou do tří let jsou (dle možností) zařazovány do jedné třídy. Naším zájmem je spokojené dítě.

Provoz:

Od 6:30 hod. je provoz školy zajištěn vždy v jedné třídě. Nejpozději v 7:30hod. se provoz rozděluje do všech tříd, kde jsou děti do 15:30hod.. Poté se třídy opět spojují do 16:30 hod..

Záměrem je co nejefektivnější využití pedagogů v době maximálního pobytu dětí v MŠ. Učitelky se překrývají v době od 9:45 hod do 12:30 hod

V ranních a odpoledních hodinách se děti scházejí a rozcházejí vždy v určité třídě.

Příchod a odchod dětí není vymezen, vychází z potřeb rodičů.

Vzdělávací nabídka je rozvržena tak, aby poměr mezi řízenými a spontánními činnostmi byl vyvážený.

Odpočinek dětí vychází z potřeby relaxace a poté si děti mohou volit klidové činnosti.

Maximálně je využíváno pobytu na zahradě. Dle možností (v období jaro, léto, podzim) se přesouváme na dopolení a odpolední svačiny a aktivity ven na zahradu či nádvoří MŠ.

Charakteristika vzdělávacího programu

Zaměření školy

Mateřská škola Kunžak stanovila svoje dlouhodobé priority, kterými se chce profilovat a ke kterým chce vést děti navštěvující mateřskou školu. K definovaným dlouhodobým cílům jsou v mateřské škole odpovídající materiální i personální podmínky. V souladu s touto strategií byl zpracován i školní vzdělávací program a tímto směrem budou cíleny další aktivity mateřské školy.

Kam směřuje Mateřská škola Kunžak, jaká chce být:

Pohodová-vytváříme dětem podmínky pro pocit bezpečí, klidu a pohody. Děti nepřetěžujeme množstvím organizovaných aktivit a kroužků, po náročnějších činnostech jim umožňujeme přiměřený odpočinek. Předcházíme konfliktům mezi dětmi, ty vzniklé řešíme společnou dohodou.

Respektující-vedeme děti ke vzájemnému respektu a toleranci, ke vnímání a přijímání rozdílných osobních vlastností, schopností a názorů. Učíme děti slušnému chování vůči všem lidem ve společnosti, bez ohledu na jejich kulturu, vzhled, názory či chování.

Otevřená-spolupracujeme s rodiči dětí a mnoha dalšími institucemi. Víťáme nové podněty, nápady a možnosti, které rozvíjejí a obohacují život dětí v mateřské škole. Učíme děti chovat se oteřeně, dotazovat se a svobodně vyjadřovat své názory a přání.

Zdravá-v mateřské škole podporujeme zdravý způsob života, ve smyslu zdravého stravování, dostatek pohybu, prevence rizikového chování, přátelské vztahy mezi dětmi i dospělými, pozitivní a vstřícná atmosféra, vzájemná důvěra mezi pedagogy a dětmi. Cíleně vytváříme a udržujeme zdravé klima, ve kterém se všichni zúčastnění cítí jistě a bezpečně. Dospělí se mohou naplno věnovat svému poslání a děti mají vytvořené optimální podmínky ke svému rozvoji.

Přátelská-rozvíjíme přátelské a kamarádské vztahy mezi dětmi, učíme je komunikovat bez zábran s dětmi i dospělými, učíme je naslouchat druhým, spolupracujeme, respektujeme společná pravidla, pomáháme si navzájem.

Tvořivá-rozvíjíme dětskou hravost a kreativitu ve všech podobách a to nejen ve výtvarných, pracovních, hudebních a dramatických činnostech. Podporujeme u dětí tvořivé myšlení a samostatnost, nebojíme se netradičních nápadů. Hledáme nové aktivity, využíváme všech zajímavých nabídek a možností.

Ekologická-vedeme děti k odpovědnému vztahu ke společenskému i přírodnímu prostředí, které je obklopuje. Ukazujeme jim a učíme je, jak mohou svým chováním ovlivnit svět kolem sebe. Chceme společně poznávat, pomáhat, chránit a šetřit vše živé i neživé. Součástí mateřské školy je rozlehlá zahrada, které se díky finanční pomoci MSŽ bude proměňovat v následujících letech v zahradu přírodní. Nese název "Křídla motýlí". Je nedílnou součástí a důležitým článkem v rozvoji enviromentálního myšlení dětí. Společně plánují, budují, pěstují, zkoumají, vymýšlí a chrání.

Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

"Na křídlech motýla rozplétáme složitosti světa kolem nás"

Umožňujeme dětem poznávat svět kolem sebe krok za krokem v jeho pestrosti a barevnosti. Učíme je, že svět je založen na přirozeném a stále se opakujícím rytmickém střídání ročních období a s tím souvisejících tradic, zvyků a především změn v přírodě. Ve svých činnostech s dětmi se především snažíme o využití emocionálních prožitků a přirozeného poznávání na základě vlastní zkušenosti. Společné aktivity nám napomáhají k vytváření kvalitních vztahů.

Vzdělávání předškolního dítěte chápeme jako cestu, po které se dítě ubírá a získává nové zkušenosti. Učitelka plní úlohu průvodce, facilitátora. Dítě přichází z rodinného prostředí a postupně si v mateřské škole osvojuje kompetence, které mu umožní vstoupit do společnosti kamarádů, dospělých a světa okolo něj.

Na této cestě se zaměřujeme především na uspokojování potřeb dítěte, rozvoj jeho schopnosti učit se, vytváření základní hodnotové orientace a schopnost samostatně jednat. Chceme vytvořit takové podmínky a prostředí, kde bude dostatek podnětů pro rozvoj všech stránek osobnosti, to znamená oblast tělesnou, psychickou i sociální, se zřetelem na individuální potřeby, zájmy a možnosti dítěte. Přichází k nám děti z různých rodinných poměrů, z různého sociokulturního prostředí. MŠ se snaží vyrovnávat rozdíly a startovací pozice dětí. Snažíme se, aby naše mateřská škola byla místem, kam se děti těší, jsou spokojené a cítí se bezpečně. Jen v takovém prostředí můžeme zajistit jejich osobnostní růst.

Z poznatků odborníků vyplývá, že co dítě zažije v prvních letech života a s jakými podněty se setká, to přijme jako trvalou hodnotu na celý další život. Proto usilujeme o rozvoj základního mravního jednání, vytváření osobnosti s upevněnými společenskými návyky a základy slušného chování. Umět pozdravit, poprosit, omluvit se, poděkovat, neskákat druhým do řeči, respektovat se navzájem, by mělo být samozřejmostí každého z nás. Hlavními prostředky jsou poskytování správných morálních vzorů chování mezi dospělými, tedy učení nápodobou, situační učení a společné vytváření a dodržování pravidel.

Mravní jednání úzce souvisí s chováním prosociálním. Především vytváření kladných vztahů mezi dětmi, rozvoj respektu, ohleduplnosti, empatie, komunikativních dovedností, naslouchání, vyměňování si informací, řešení konfliktů, podat pomocnou ruku kamarádovi, rozdělit se, potěšit druhého, to jsou základní kompetence, které chceme v dětech upevňovat. **Základním úkolem naší mateřské školy je doplňovat a obohacovat rodinnou výchovu.**

Usilujeme o to, aby si každé dítě osvojilo kompetence potřebné pro úspěšný start v první třídě. Podněcujeme v dětech radost z objevování, zkoumání, poznávání, chuť učit se a přijímat nové zkušenosti. Cíleným rozvojem pregramotnosti dětí doplňujeme rodinnou výchovu a snažíme se, aby děti měly vstup do základní školy co nejjednodušší. Mateřská škola ve spolupráci se Základní školou SNW Kunžak vytváří takové aktivity, které směřují k usnadnění přechodu dítěte z mateřské školy do školy základní.

Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Uplatňujeme aktivity spontánní a řízené, vzájemně provázané a vyvážené v poměru k možnostem a potřebám smíšené třídy dětí. Vzdělávání dětí je postaveno na vzdělávací nabídce, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte. Uplatňujeme integrovaný přístup k dítěti formou didakticky zacílené činnosti, která je učitelem přímo i nepřímo motivovaná je v ní zastoupenou spontánní i záměrné učení.

Metody vzdělávání:

Metody názorné

Vedou k přímému názornému poznání světa. Při činnostech s dětmi používáme reálné pomůcky, ukazujeme dětem svět, jaký skutečně je. Chodíme na poznávací vycházky, navštěvujeme místa o kterých si s dětmi povídáme, využíváme programy se živými zvířaty, apod. Obrázky slouží jako nezbytný doplněk reálného poznání světa.

Praktické metody

Vedou k bezprostřední manipulaci s věcmi a jevy. Praktické činnosti, při kterých jsou děti aktivní, mohou si vyzkoušet práci s mnoha různými materiály, surovinami. Učí se pracovním návykům, poznávání přirozenou cestou fyzikální a chemické zákonitosti, přírodní procesy, uplatňují smyslové vnímání apod.

Prožitkové učení

Vzbuzuje v dětech radost a motivuje dítě k dalšímu poznávání a objevování. Dítě získává nové zkušenosti především tím, že něco dělá a že to, co dělá, prožívá. Jedná se o styl pedagogické práce, který má své charakteristické znaky.

Kooperativní učení

Rozvíjí schopnost komunikace, spolupráce, vede k samostatnosti a k hledání možných řešení. Podpora a prohlubování schopnosti spolupracovat v menších či větších skupinách, minimalizace řízené činnosti ze strany učitelky, citlivá pomoc dětem, které si nevědí rady. Nabídka více řešení, vedení dětí k rozhodování, odpovědnosti za svá rozhodnutí.

Situační učení

Vytváření různých situací, které dítěti poskytují praktické ukázky ze života. Pokud dítě situaci prožije, lépe si ji zapamatuje a získá potřebnou kompetenci poznatky a dovednosti využít.

Spontánní sociální učení

Snažíme se dětem poskytovat vhodné vzory chování ve všech situacích během dne, aby se mohly učit nápodobou.

Tematické projekty

Ve třídách jsou upřednostňovány dlouhodobé tematické projekty, vycházející z integrovaných bloků ŠVP. V projektech jsou dětem předávány odpovídající znalosti a dovednosti systematicky, srozumitelně, s využitím všech výše uvedených metod a dalších postupů, které odpovídají úrovni tříd. Děti nejsou zahlcovány neúměrným množstvím informací a podnětů, důraz je kladen na praktickou zkušenost, prožitek, opakování, vlastní iniciativu a spolupráci. V projektech je vždy brán zřetel na EVVO (vytváření odpovídajícího vztahu dětí ke společenskému i přírodnímu prostředí).

Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Od poloviny září do konce října probíhá v každé třídě "vstupní pedagogická diagnostika dítěte", kde má učitelka možnost na základě pedagogického pozorování, případně dalších metod (rozhovor, analýza dětských prací) vyhodnotit základní oblasti osobnosti dítěte ve vztahu k jeho aktuálním schopnostem a posoudit, zda bude potřeba zpracovat plán podpůrného opatření stupeň číslo 1. Pro záznam vstupní diagnostiky se využije příslušný formulář, který je pak součástí portfolia dítěte.

Pokud učitelka usoudí, že je potřeba PLPP zpracovat, učiní tak bezodkladně. Dále si domluví schůzku s rodiči, seznámí je se svými závěry a dalším společným postupem. Rodiče PLPP podepíší. Učitelka postupuje při vzdělávání dítěte podle PLPP a průběžně vyhodnocuje výsledky. Nejdéle po třech měsících posoudí, zda dítěti postačuje 1.stupeň PO, zda se daří kompenzovat problémy, zda jsou vidět výsledky cílené pedagogické práce. Zjištění zapíše do PLPP.

V případě, že postačují PO 1.stupně, pokračuje učitelka nadále stejným způsobem a 1x za 3 měsíce opakovaně vyhodnocuje a zaznamenává výsledky vzdělávání.

V případě, že PO 1.stupně nepostačují, učitelka nevidí žádný pokrok a problémy dítěte překračují kompetence a možnosti mateřské školy, kontaktuje ředitelku mateřské školy. Po konzultaci s ředitelkou informuje rodiče a navrhne vyšetření dítěte v PPP nebo SPC. Žádost o vyšetření podávají rodiče, mateřská škola k vyšetření poskytne PLPP, případně i jiné záznamy o dítěti a dále spolupracuje s pracovníky PPP, SPC.

Na žádost rodičů a na základě jejich informovaného souhlasu ŠPZ posoudí obtíže dítěte a vydá doporučení, kde stanoví PO, podle kterých bude škola ve spolupráci s rodiči dále postupovat. ŠPZ může potvrdit PO 1. stupně a doporučit škole pokračovat v nastaveném plánu.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Jedním z PO od přiznaného 2.stupně může být individuální vzdělávací plán (IVP). IVP vytvoří učitelka bezodkladně po obdržení doporučení, do 1.měsíce a využije v něm informace z vlastní pedagogické

diagnostiky a z doporučení ŠPZ. IVP obsahuje mimo jiné i údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem

Přehled předmětů speciálně pedagogické péče:

Jako podpůrná opatření pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory tyto činnosti speciálně pedagogické péče: logopedická intervence pro děti se závažnými poruchami řeči, práce s optickými pomůckami pro děti se zrakovým postižením a rozumění mluvené řeči a její produkci u dětí se sluchovým postižením. Vzdělávací obsah těchto předmětů speciálně pedagogické péče přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP.

Mateřská škola Kunžak zajišťuje péči o děti v běžných třídách. Děti jsou přijímány do mateřské školy na žádost rodičů. Přijaté děti jsou zařazeny do jednotlivých tříd dle možností s přihlédnutím na přání rodičů, podle věku, případně i na další skutečnost v zájmu dítěte. V měsíci září probíhá ve všech třídách adaptační program, který umožní dětem základní seznámení s ostatními dětmi, učitelkami, prostory třídy a pochopení denního řádu a základních pravidel třídy. Délka programu je přizpůsobena aktuálním schopnostem dětí, v případě potřeby je adaptace dále individualizována a učitelky pracují s jednotlivými dětmi a jejich rodiči tak dlouho, až dítě zvládne odloučení od rodičů a docházku do mateřské školy bez problémů.

Při vzdělávání dětí v naší mateřské škole vytváříme v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit předkládány činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít. Nečekáme na potvrzení a identifikaci nadání, či mimořádného nadání, podporujeme všechny projevy a známky nadání. Dětem, které projevují známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely. V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, zejména v situacích vyžadujících značnou spolupráci a koordinaci s rodiči dětí, zpracováváme PLPP.

Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení. Do doby než vyšetření proběhne a škole je školským poradenským zařízením doručeno doporučení ke vzdělávání dítěte, postupujeme při vzdělávání takového dítěte zpravidla podle PLPP. Pokud školské poradenské zařízení identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování individuálního vzdělávacího plánu, postupujeme při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování v úzké spolupráci s rodiči dítěte a školským poradenským zařízením.

Individuální vzdělávání

Po přijetí dítěte k individuálnímu vzdělávání doporučí ředitelka ve spolupráci se zástupkyní ředitelky oblasti v nichž má být dítě vzděláváno, ty vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a rodičům je poskytnut Školní vzdělávací plán. Proběhne ověření úrovně osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a doporučí další postup při vzdělávání. Termíny ověřování úrovně očekávaných postupů stanoví ředitelka MŠ (popsáno ve školním řádu MŠ). Pokud ředitelka při ověřování usoudí, že je potřeba zpracovat PLPP, učiní tak ve spolupráci se zástupkyní

ředitelky bezodkladně. Dále si domluví s rodiči další společný postup. Rodiče PLPP podepíší. Ředitelka ve spolupráci se zástupkyní ředitelky nadále postupuje podle PLPP a průběžně vyhodnocuje výsledky. Nejdéle po třech měsících posoudí, zda dítěti postačuje 1.stupeň PO, zda se daří kompenzovat problémy, zda jsou vidět výsledky individuálního vzdělávání a učiní zápis do spisu dítěte. V případě, že PO 1.stupně nepostačují, ředitelka nevidí žádný pokrok a problémy přetrvávají, navrhne vyšetření dítěte v PPP nebo SPC. Žádost o vyšetření podávají rodiče, mateřská škola k vyšetření poskytne PLPP, případně i jiné záznamy o dítěti a dále spolupracuje s pracovníky PPP, SPC. Na žádost rodičů a na základě jejich informovaného souhlasu ŠPZ posoudí obtíže dítěte a vydá doporučení, kde stanoví PO, podle kterých bude škola ve spolupráci s rodiči dále postupovat. ŠPZ může potvrdit PO 1. stupně a doporučit škole pokračovat v nastaveném plánu.

Vzdělávací obsah

Integrované bloky

Příroda

Název integrovaného bloku	Příroda
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Oblast se zabývá přírodním prostředím, které děti obklopuje, jejími vzájemnými vztahy a vazbami, významem přírody pro člověka a působením člověka na přírodu. Děti jsou vedeny k žádoucím postojům vůči životnímu prostředí ve všech formách, učí se ji poznávat, pozorovat a chránit.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Rostliny • Zvířata • Počasí • Roční doby • Neživá příroda

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje,	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů		rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
		prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
		vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
		řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)		
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními
		zorganizovat hru

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost		
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

Člověk

Název integrovaného bloku	Člověk
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět

Název integrovaného bloku	Člověk
Charakteristika integrovaného bloku	Oblast je věnována poznání člověka, lidské společnosti a zejména mezilidských vztahů. Na vytváření hodnotového žebříčku, pokládání základů morálky, etiky a vytváření žádoucích postojů k sobě samým i k druhým lidem klademe ve vzdělávacím programu velký důraz.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Já, ty , my Moje tělo Rodina Čas

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	rozhodovat o svých činnostech
se učí svoje činnosti a hry plánovat,	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
organizovat, řídit a vyhodnocovat		zpěvem vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	získání relativní citové samostatnosti	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé	rozvoj poznatků, schopností a dovedností	chápat slovní vtip a humor

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
symboly, rozumí jejich významu i funkci	umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	domluvit se slovy i gesty, improvizovat
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (ted', dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit záměrně se soustředit na činnost a udržet

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>pozornost</p> <p>rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci</p>
komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	<p>odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná</p> <p>prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p> <p>formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat</p>
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	<p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p> <p>uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p>
<p>se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům</p>	<p>rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních</p>	<p>přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství</p> <p>utvořit jednoduchý rým</p> <p>sledovat a vyprávět příběh, pohádku</p> <p>správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči</p> <p>sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p>
<p>zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti</p>	<p>vytváření základů pro práci s informacemi</p> <p>osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)</p>	<p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p> <p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat,</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p> <p>poznat některá písmena a číslice, popř. slova</p>
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
	rozvoj schopnosti sebeovládání	<p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p> <p>vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)</p>
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon sledovat očima zleva doprava učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	<p>poznat napsané své jméno</p> <p>popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)</p>
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	<p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p> <p>vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.</p>
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
		porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	<p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p> <p>vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.</p>
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	<p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p> <p>začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		vlastnosti, schopnosti a dovednosti
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	<p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti</p>
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	uvědomění si vlastního těla	<p>rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých</p> <p>pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem</p>

Místo, kde žiju

Název integrovaného bloku	Místo, kde žiju
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět

Název integrovaného bloku	Místo, kde žiju
Charakteristika integrovaného bloku	Oblast věnována poznávání lidské společnosti, svého okolí, světa, vesmíru. Ukotvení sebe v lidském světě. Vážít si odkazu našich předků i výsledků lidské práce. Vytvořit v dítěti základy pro otevřený a odpovědný postoj k životu, člověku, světu.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Domov Tradice Světadíly Vesmír

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) mít povědomí o některých způsobech ochrany

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	vlivy	osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	rozvoj společenského i estetického vkusu	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.) těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	rozhodovat o svých činnostech rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		svou ani druhých
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	<p>vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p> <p>vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení</p> <p>koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou</p> <p>zachovávat správné držení těla</p>
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	<p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky,</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		nápadů, pocitů, mínění a úsudků ve vhodně zformulovaných větách
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	<p>zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.</p> <p>zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)</p> <p>zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)</p>
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	<p>orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)</p> <p>nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným</p>
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost,	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky		bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
		zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
		zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		co bylo zajímavé, co je zaujalo)
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	všímat si změn a dění v nejbližším okolí zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
		zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

ŠVP je strukturován do třech integrovaných bloků

- **ČLOVĚK**
- **PŘÍRODA**
- **MÍSTO, KDE ŽIJU**

Integrované bloky jsou rozpracované na další dílčí tematické části, ze kterých si každá třída volí ty části, které odpovídají konkrétním potřebám a specifikům jednotlivé třídy. V průběhu jednoho školního roku nemusí být vyčerpány všechny dílčí tematické části. Tematické části jsou dále učitelkami rozpracovány na témata, tzv. třídní vzdělávací plány.

Dílčí tematické části integrovaného bloku ČLOVĚK:

- **Já, ty, my**
- **Rodina**
- **Moje tělo**

Dílčí tematické části integrovaného bloku PŘÍRODA:

- **Rostliny**
- **Neživá příroda**
- **Roční doby**
- **Počasí**
- **Zvířata**

Dílčí tematické části integrovaného bloku MÍSTO, KDE ŽIJU:

- **Domov**
- **Vesmír**
- **Tradice**
- **Svět**

Třídní vzdělávací program je neveřejný pracovní materiál třídních učitelek. Obsahová část TVP vychází z ŠVP, vzniká v průběhu roku a plně respektuje potřeby dětí v jednotlivých třídách.

Písemná příprava, tzv. plán integrovaného tematického bloku, je neveřejný pracovní materiál učitelky. Plány vznikají v průběhu školního roku a tvoří obsah třídního vzdělávacího programu.

Plány musí prokazatelně splňovat:

- hlavní smysl integrovaného bloku
- dětské kompetence
- dílčí cíle

Plněním cílů se přibližovat ke splnění kompetencí.

Povinné součásti TVP (jsou zpracovány na všech třídách):

1. Jmenný seznam dětí
2. Charakteristika třídy - věkové, poměr chlapců a dívek, mimořádně nadané děti, děti s IVP, děti s SVP, výrazné zájmy a projevy dětí.
3. Denní řád - respektuje specifika každé třídy. Obsahuje pravidla stanovená v ŠVP. Závazně stanovuje termíny výdeje jídla.
4. Pravidla chování a jednání, která si stanoví každá třída podle svých potřeb (oslovení, příchod do třídy, odchod z MŠ, ukončení her, stolování, zacházení s hračkami, apod.)

5. Obsah výchovně vzdělávací práce (písemné přípravy, integrované tematické bloky) vychází z ŠVP. Témata jsou přiměřená věkovým schopnostem dětí, jsou zaměřena zejména na realitu, která je dětem blízká, respektují zájmy předškolních dětí, mají logickou návaznost, dle možností.

6. Školní projekty, rozpracované pro třídu (díličí cíle a konkrétní činnosti s ohledem na věkové a individuální možnosti skupiny dětí).

7. Přehled básniček a písniček se kterými se děti v průběhu roku seznamují. Přehled knih, čtených během dne a při odpočinku.

8. Pravidelné hodnocení integrovaných bloků (vzdělávací cíle+soulad s RVP PV).

TVP lze doplnit dalšími materiály dle potřeby třídních učitelek.

Soubor povinných a nepovinných součástí TVP tvoří dokument, který je cílený, plánovitý, systematický a funkční pro konkrétní skupinu (třídu) dětí.

Díličí projekty a programy

Školní vzdělávací program je doplněn o dlouhodobé tematické projekty, které jsou hlouběji zaměřeny na oblasti, vyplývající ze strategie mateřské školy.

Tematické projekty - ve třídách jsou upřednostňovány dlouhodobé tematické projekty, vycházející z integrovaných bloků ŠVP. V projektech jsou dětem předávány odpovídající znalosti a dovednosti systematicky, srozumitelně, s využitím všech výše uvedených metod a dalších postupů, které odpovídají úrovni tříd. Děti nejsou zahlcovány neúměrným množstvím informací a podnětů, důraz je kladen na praktickou zkušenost, prožitky, opakování, vlastní iniciativu a spolupráci. V projektech je vždy brán zřetel na EVVO (vytváření odpovídajícího vztahu dětí ke společenskému i přírodnímu prostředí), dále na zdravý způsob života a vztahy mezi lidmi.

Jsme zapojeni do programu Ekoškolka, Mrkvička, Rodiče vítáni, Zdravá školní jídelna. Programy citlivě navazují a prolínají témata TVP a jsou plně v souladu s ŠVP.

Nadstandartní aktivity - v průběhu roku, je možné děti přihlásit na kurz bruslení nebo výuku plavání. Rodiče této nabídky využít mohou, ale nemusí. Je to pouze na jejich rozhodnutí. Pokud rodiče nabídky nadstandartní aktivity nevyužijí, je jejich dětem v mateřské škole zajištěn plnohodnotný program v souladu se školním vzdělávacím programem. Nadstandartní aktivita je placená, není uvedena jako součást školního vzdělávacího programu.

System evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Koncepce a rámec školy	Podmínky vzdělávání Materiálně-technické podmínky vzdělávání Finanční podmínky vzdělávání Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků Průběh vzdělávání Organizace výchovně vzdělávacího procesu Spolupráce s rodiči	Pozorování Dotazníky Rozhovory	Jednou za rok-červen.	
Pedagogické vedení školy	Vytváření optimálních podmínek pro vzdělávání Pozitivní klima Zkvalitňování spolupráce s rodiči	Rozhovory Dotazníky Pedagogické porady	dle potřeby	
Kvalita pedagogického sboru	Kvalita pedagogické práce, formy práce, DVPP	Hospitace, pozorování, portfolio učitele	dle potřeby	
Vzdělávání	Kontrola naplňování IB, dle stanovených kritérií Metody práce s ohledem na potřeby dětí	Hospitace, rozbor, sebereflexe	dle potřeby, nebo plánu hospitační činnosti	
Vzdělávací výsledky	Sledování pokroků dítěte vzhledem ke	pedagogická diagnostika	2x ročně	

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	kompetencím	pozorování rozhovory s dětmi	(říjen, únor) dále dle potřeby	
Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti)	Respektování rovného přístupu ke vzdělávání s maximální vstřícností Identifikace individuálních potřeb	Kritéria pro přijímání dětí Pozorování, rozhovory, PLPP, SVP	dle potřeby	